

MASTER VAKTHERAPIE

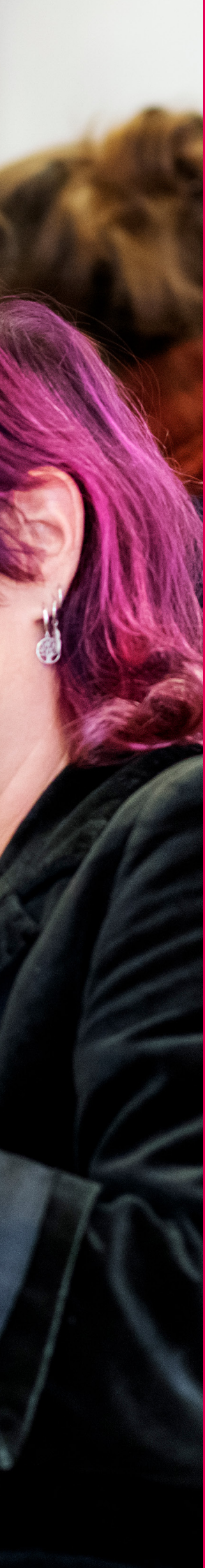
ONDERZOEKEN 2025

OPEN UP NEW HORIZONS.

HAN_ UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

BESTE MASTER VAKTHERAPEUTEN,

Wat een mijlpaal: jullie hebben je mastergraad behaald! Van harte gefeliciteerd namens alle docenten van de Master Vaktherapie.

Wij willen we jullie graag dit abstractboekje aanbieden waarin de samenvattingen te vinden zijn van door jullie uitgevoerde masteronderzoeken.

Wij zijn trots op de geleverde prestatie en vinden het belangrijk dat dit onderzoek zichtbaar is en blijft. Niet alleen voor jullie zelf, maar ook voor collega's en andere belangstellenden in het werkveld. Het onderzoek laat zien: vaktherapie werkt! Het biedt aanknopingspunten voor de verdere ontwikkeling en profilering van vaktherapie

Dit boekje toont de leeropbrengst van jullie onderzoeks-vaardigheden. Hiernaast hebben jullie ook op het gebied van vakverdieping en profilering, de twee andere pijlers van de master, een grote ontwikkeling doorgemaakt. Een fantastische prestatie waar wij maar zeker ook jullie trots op mogen zijn! We hopen dat de master jullie veel inspiratie heeft gegeven en heeft geholpen om als vaktherapeut sterker in je vak te staan.

Laten we na de opleiding met elkaar contact houden voor kennisdeling, een gastles en gewoon omdat het leuk is om elkaar te zien. Als opleiding en alumni kunnen we elkaar blijven inspireren en kennisdelen. Vind jij dit ook, sluit je dan aan bij de LinkedIn groep van de Master Vaktherapie. En uiteraard zien we jullie graag terug bij het volgende symposium in juni 2026 van de Master Vaktherapie en het Lectoraat Vaktherapie in de gezondheidszorg! Ook een hele mooie gelegenheid om elkaar weer te ontmoeten en bij te praten.

We wensen jullie veel inspiratie, gezondheid en werkplezier de komende jaren!

Dr. Suzanne Haeyen en Drs. Marga Bruijnis Master Vaktherapie

Mede namens alle betrokken docenten

Uitkomst

TC-DvT met nieuwe handleiding voor deze doelgroep

Analyse

Van:
25 uitgeschreven geanonimiseerde sessies op:

- TC-DvT Protocol
- TC-DvT Interventies (o.a. duur, type, herhaling, #)
- TC-DvT Theorie
- Overige interventies (vb: regulatie oefeningen (grounding), stop-dissociatie technieken (hier & nu))

Door:

Onderzoeker & DvT Therapeuten

OPEN UP
NEW
WORKS

WIL U MEER WETEN?
DINEN OF PROJECT CONTACT OP
MET am@practisavable.nl

WET EEN
E WERKDE

AMANDA AMELIE FRAGMENTEN VAN SPEL

Een verkennende beschrijvende observatie-studie over de toepassing van de drama-therapeutische methode Trauma Centered Developmental Transformations (TC-DvT) binnen de behandeling van fragmentatie bij vrouwen ten gevolge van vroegkinderlijk seksueel misbruik (VKSM).

INLEIDING

De integratie van persoon en herinnering verwijst naar het proces waarbij emotionele en levensverhalen worden verwerkt en verbonden, waardoor een samenhangend en coherent zelfbeeld ontstaat. Dit integratieproces wordt aanzienlijk bemoeilijkt wanneer sprake is van VKSM. Fragmentatie van de persoonlijkheid, naar aanleiding van structurele dissociatie, kan het gevolg hiervan zijn. Dit vraagt om aanpassingen binnen de complexe behandeling gericht op de dissociatieve-delen van de persoonlijkheid. Er is momenteel een tekort aan passende behandeling voor deze doelgroep. De dramatherapeutische methode TC-DvT biedt mogelijk aansluiting binnen de stabilisatiefase en kansen om traumagericht te werken en de duur van de behandeling mogelijk te verkorten.

METHODE

Deze kwalitatieve, verkennende en beschrijvende observatiestudie had als doel te onderzoeken op welke wijze de methode TC-DvT kan worden ingezet bij vrouwen met deze problematiek en of methodische aanpassingen noodzakelijk zijn. Vijf sessies van vijf cliënten die lijden aan fragmentatie na VKSM werden geïnccludeerd. De getranscribeerde sessies zijn geanalyseerd door zowel onderzoeker als zeven DvT-practitioners op voorkomen van reguliere DvT en TC-DvT interventies, afwijkingen in de structuur en setting van de DvT sessies en overige interventies. Cliënten werd tevens gevraagd te reageren op het TC-DvT proces.

RESULTATEN

De resultaten gaven weer dat gangbare TC-DvT interventies terug werden gezien. Er werd daarnaast gevonden dat de start- en het einde van de DvT sessie afweek van reguliere DvT sessies. De stappen van TC-DvT werden daarnaast niet chronologisch doorlopen. Overige interventies werden veel teruggezien tijdens de TC-DvT sessie. Deze zijn gecategoriseerd in de volgende overige

interventies: actieve regulatie, het afzien van actieve interventies, interventies gericht op fragmentatie, het bieden van distantie, het bieden van validatie, lichaamsgerichte interventies, psycho-educatie en rescripting. Alle cliënten rapporteerden dat TC-DvT een positieve bijdrage heeft geleverd aan hun herstelproces.

CONCLUSIE

De resultaten wijzen erop dat TC-DvT toepasbaar lijkt bij de behandeling van fragmentatie ten gevolge van VKSM, mits specifieke aanpassingen

worden uitgevoerd. Het bleek essentieel om traumasensitief te werk te gaan, met aandacht voor de opbouw en afronding van sessies, het appél op de cliënt en het waarborgen van gelijkwaardigheid binnen het spelproces. Deze studie geeft een eerste aanzet dat TC-DvT succesvol toegepast kan worden in de dramatherapeutische behandeling bij vrouwen welke lijden aan fragmentatie als gevolg van VKSM.

Voor- en achternaam	Amanda Amelie
Naam instelling of eigen praktijk	Praktijk Amelie
Functie	Drama- en traumatherapeut, Graduate in Developmental Transformations (DvT)
E-mailadres	info@praktijkamelie.nl
Naam onderzoeksbegeleider (inclusief titulatuur)	Dr. Evelien Joosten
Jouw cliëntengroep	Vrouwen die slachtoffer werden van vroeg-kinderlijk (seksueel) trauma.
Specifieke werkzaamheden / hoofd- en neventaken	• Drama- en traumatherapie bieden in individuele- en groepsvorm aan vrouwen die slachtoffer werden van vroegkinderlijk (seksueel) trauma. • Training- en werkbegeleiding aan professionals rondom vroegkinderlijk (seksueel) trauma. • Doceren aan de Hogeschool Utrecht, opleiding Vaktherapie.

LENNARD FRANSEN DRAMA ACHTER DE HEKKEN

Een verkennende beschrijvende observatie-studie over de toepassing van de drama-therapeutische methode Trauma Centered Developmental Transformations (TC-DvT) binnen de behandeling van fragmentatie bij vrouwen ten gevolge van vroegkinders seksueel misbruik (VKSM).

INLEIDING

Binnen de forensische psychiatrie ontbreekt er een gedegen manier van verwijzen naar Vaktherapie. Het Lectoraat Vaktherapie in de Gezondheidszorg is binnen een project bezig om een keuzehulp te ontwikkelen voor de forensische zorg. Het doel van dit deelonderzoek is ervaringen en inzichten te bundelen van patiënten en dramatherapeuten om te kijken wat dramatherapie onderscheidt van de andere therapieën.

METHODE

In deze studie is gebruikt gemaakt van een mixed methods design. Er is kwalitatief onderzoek gedaan naar de ervaringen van patiënten in de forensische psychiatrie die dramatherapie hebben gevolgd en er is kwantitatief onderzoek gedaan naar de inzichten van dramatherapeuten in de forensische zorg. Acht patiënten zijn geïnterviewd aan de hand van een topiclijst en zestien dramatherapeuten hebben een vragenlijst ingevuld.

RESULTATEN

Uit de interviews kwam naar voren dat de meeste geïnterviewde patiënten positief terugkijken op dramatherapie. De analyse leidde tot drie doelen waar dramatherapie het meest mee werkt: emotieregulatie, zelfinzicht vergroten en vaardigheden/tactieken aanleren.

CONCLUSIE

Dramatherapie wordt als nuttig ervaren door patiënten en er wordt veel gewerkt aan emotieregulatie, zelfinzicht en vaardigheden/tactieken aanleren.

Voor- en achternaam	Lennard Fransen
Naam instelling of eigen praktijk	FPC Pompestichting GGNet Scelta Nijmegen
Functie	Dramatherapeut
E-mailadres	mailto:l.fransen@pompestichting.nl/ fransen-lennard@hotmail.com
Naam onderzoeksbegeleider (inclusief titu- latuur)	Dr. Celine Schweizer
Jouw cliëntengroep	Forensische psychiatrie en persoonlijkheid- problematiek

ELS OLFHOF BEWUSTE ONTREGELING IN BEEL- DENDE THERAPIE BIJ KINDEREN MET EEN AUTISMESPECTRUMSTOORNIS

Kwalitatief onderzoek naar de onderbouwing van op exposure gerichte werkvormen in beeldende therapie ter bevordering van de emotieregulatie bij kinderen met een autismespectrumstoornis

INLEIDING

Kinderen met autismespectrum stoornis (ASS) ervaren vaak ontregeling, wat kan leiden tot heftige emoties en moeite met het reguleren hiervan. Traditionele behandelmethoden, zoals cognitieve gedragstherapie (CGT), richten zich voornamelijk op het veranderen van denkpatronen. Deze benadering sluit echter niet altijd aan bij de specifieke behoeften van kinderen met ASS, die vaak moeite hebben met het herkennen, onderscheiden en verwoorden van emoties. In de praktijk blijkt dat ervaringsgerichte behandelvormen, zoals beeldende therapie, kinderen kunnen helpen in contact te komen met hun emoties. Dit onderzoek richtte zich op het verkennen van de bijdrage van op exposuregerichte werkvormen in beeldende therapie bij het verminderen van emotieregulatieproblematiek bij kinderen met ASS.

METHODE

Dit onderzoek werd uitgevoerd volgens de principes van de *grounded theory*. Er werd gebruik gemaakt van literatuuronderzoek en semi-

gestructureerde interviews om diepgaande inzichten te verkrijgen. De interviews waren gericht op het begrijpen van de ervaringen van beeldend therapeuten over de inzet van exposure bij kinderen met ASS. Respondenten werden geselecteerd op basis van hun ervaring met beeldende therapie met kinderen met ASS. De verzamelde data werd geanalyseerd met behulp van thematische analyse om patronen en thema's te identificeren.

RESULTATEN

De resultaten van dit onderzoek tonen aan dat op exposuregerichte werkvormen in beeldende therapie effectief kunnen zijn in het verminderen van emotieregulatieproblematiek bij kinderen met ASS. Respondenten rapporteerden dat kinderen meer grip kregen op hun emoties en gedrag, meer flexibiliteit vertoonden, en een afname van spanning en angst ervoeren. De inzet van beeldende werkvormen lijkt een goede manier te zijn om kinderen bloot te stellen aan ontregeling. Er worden echter verschillende voorwaarden gesteld, die belangrijk zijn gezien de specifieke kenmerken van ASS, zoals het mentaliserend vermogen van de therapeut, doseren, ondertitelen en het aansluiten in de belevingswereld van het kind. Deze bevindingen suggereren dat op exposuregerichte werkvormen in beeldende therapie een waardevolle aanvulling kunnen zijn op bestaande interventies voor kinderen met ASS.

CONCLUSIE

De resultaten van dit onderzoek hebben belangrijke implicaties voor de praktijk van beeldende therapie bij kinderen met ASS. Collega beeldend therapeuten bevestigen dat bewuste ingezette ontregeling kan bijdragen aan het verbeteren van emotieregulatie bij kinderen met ASS.

Het onderzoek benadrukt de noodzaak van een zorgvuldige en gefaseerde aanpak bij de toepassing van bewuste ontregeling. Verdere observatie tijdens

de behandeling zou een bijdrage kunnen leveren om vast te stellen waar ontregeling ontstaat, hoe het kind hierop reageert en of deze ontregeling bewust of onbewust wordt ingezet. Het is mogelijk dat ook onbewuste ontregeling tijdens de therapie een rol speelt, maar dit blijft onduidelijk.

Voor- en achternaam	Els Olthof
Naam instelling of eigen praktijk	Jeugd GGZ Dimence Groep
Functie	Beeldend therapeut
E-mailadres	e.olthof@jeugdggz.com
Naam onderzoeksbegeleider (inclusief titulatuur)	Dr. Anne Ponstein
Jouw cliëntengroep	Kind en jeugd (SGGZ)
Specifieke werkzaamheden / hoofd- en neventaken	• Individuele beeldende therapie • Deeltijdbehandeling voor kinderen met ASS • Observatietrajecten t.b.v. diagnostiek

SABRINA DOS SANTOS CALDEIRA **KEUZES BIJ DEMENTIEZORG**

Een kwalitatief onderzoek naar factoren en overwegingen bij de behandelkeuze en de ontwikkeling van een concept beslisboom.

INLEIDING

Door de vergrijzing neemt het aantal mensen met dementie sterk toe, wat leidt tot een hogere en complexere zorgvraag in verpleeghuizen. Naast cognitieve achteruitgang spelen gedragsproblemen een rol, waarvoor passende behandeling essentieel is. In de praktijk blijken verwijzingen naar medicatie, psychomotorische therapie (PMT), muziektherapie (MT) en bewegingsagogie (BWG) vaak onvoldoende onderbouwd.

Het onderzoek bracht de factoren en overwegingen in kaart die de keuzes van zorgverwijzers beïnvloeden, en op basis hiervan werd een conceptkeuzehulp ontwikkeld die mogelijk kan bijdragen aan beter onderbouwde verwijzingen.

METHODE

Dit onderzoek is uitgevoerd als een kwalitatieve, verkennende studie met thematische analyse op basis van semi-gestructureerde interviews. Negen professionals (zorgverwijzers, PMT'ers, MT'ers en

BWG'ers) uit drie verpleeghuizen namen deel. Daarnaast is een literatuuronderzoek uitgevoerd ter aanvulling en bevestiging van de bevindingen.

RESULTATEN

De behandelkeuze bij ouderen met dementie – tussen medicatie, PMT, MT of BWG – wordt beïnvloed door persoonlijke, behandelingsgerichte en structurele factoren, naast de hulpvraag en cliëntkenmerken. Medicatie wordt vooral ingezet bij ernstige problematiek. PMT en MT worden gebruikt voor behandeling, waarbij PMT aansluit bij een voorkeur voor beweging en MT bij een voorkeur voor muziek. BWG wordt met name toegepast voor onderhoud van de behandeling. Op basis van de resultaten is de conceptkeuzehulp ontwikkeld als beslisboom, waarin de ernst van de situatie, cliëntvoorkeuren en de aard van de hulpvraag centraal staan.

CONCLUSIE

Diverse factoren beïnvloeden de keuzes van zorgverwijzers voor medicatie, PMT, MT en BWG bij ouderen met dementie. Medicatie wordt voornamelijk ingezet bij ernstige problematiek, terwijl de andere behandelingen vooral bij minder urgente hulpvragen worden overwogen. De

ontwikkelde concept beslisboom kan zorgverwijzers ondersteunen bij een beter onderbouwde behandelkeuze, maar toepassing in de praktijk vraagt om verdere evaluatie.

Aanbevolen wordt om de beslisboom verder te ontwikkelen en te valideren in samenwerking met behandelaren en zorgverwijzers.

Voor- en achternaam	Sabrina dos Santos Caldeira
Naam instelling of eigen praktijk	Pieter van Foreest
Functie	Psychomotorisch Therapeut
E-mailadres	s.dos.santos@pietervanforeest.nl
Naam onderzoeksbegeleider (inclusief titulatuur)	Dr. Anne Ponstein
Jouw cliëntengroep	• Ouderen in de verpleeghuiszorg (met dementie of somatische problematiek) • Ouderen in ontmoetingscentra met geheugenproblemen of beperkingen in dagelijks functioneren en sociale interactie • Ouderen in dagverzorging met een stabiele psychiatrische achtergrond
Specifieke werkzaamheden / hoofd- en neventaken	• Uitvoeren van individuele therapie • Uitvoeren van groepstherapie

ROOS VAN MOOK SAMEN SPELEN WE VERDER

Een kwalitatief onderzoek naar de werkzame elementen van een dramatherapeutische behandeling in het verbeteren van de ouder-kind interactie bij gezinnen met hechtingsproblemen.

INLEIDING

Uit onderzoek blijkt dat 30 – 40% van de kinderen in Nederland onveilig gehecht is. De gehechtheidsrelatie speelt een cruciale rol in het reguleren van emoties en stress bij het kind. Door maatschappelijke druk en lange wachttijden in de zorg komen gezinnen steeds meer onder spanning te staan, wat de ontwikkeling van het kind beïnvloedt. Traditionele, talige behandelmethoden sluiten niet altijd aan. Dramatherapie biedt mogelijkheden om patronen te herkennen en nieuwe vormen van interactie te oefenen. Over de werkzame elementen van deze behandeling is nog weinig geschreven. Het doel van dit onderzoek is om deze elementen in kaart te brengen.

METHODE

Deze verkennende kwalitatieve studie met een exploratief sequentieel design bestond uit een literatuurstudie en semigestructureerde interviews. De literatuurstudie vormde het conceptuele kader

voor de interviews. De interviews werden gedaan met acht dramatherapeuten die werken met gezinnen met hechtingsproblemen. Zij werden geselecteerd op werkervaring en de doelgroep waarmee zij werken. De verkregen data werd geanalyseerd met behulp van een thematische analyse, waarbij systematisch is gezocht naar patronen en thema's die de werkzame elementen van dramatherapie representeren. Betrouwbaarheid werd gewaarborgd door memberchecks, peer briefing en het bereiken van theoretische saturatie.

RESULTATEN

Uit een vergelijking tussen de literatuur en de thematische analyse van de interviews zijn zeven werkzame elementen van dramatherapie geïdentificeerd in het versterken van de ouder-kind interactie. Spel en verbinding vormt de basis, waarbij spelplezier en ontspanning leiden tot meer afstemming binnen het gezin. Werken in het hier en nu bevordert bewustwording en co-regulatie, doordat ervaringen direct onderzocht kunnen worden. Via projectie en veiligheid kunnen emoties op een veilige afstand worden onderzocht. Symbolisering en betekenisverlening helpen gevoelens en patronen zichtbaar te maken door middel van metaforen en beelden. Experimenteren

Experimenteren in spel zorgt voor het verstevigen van het zelfbewustzijn en de relatie, door het uitproberen van nieuw gedrag wat leidt tot corrigerende ervaringen. Werken met rollen en perspectiefname bevordert empathie en het mentaliserend vermogen. Als laatste stimuleert belichaming en emotieregulatie het lichaamsbewustzijn en verbinding via non-verbale expressie en beweging.

CONCLUSIE

In deze studie is er gekomen tot zeven werkzame elementen van een dramatherapeutische behandeling in het verbeteren van de ouder-kind interactie bij gezinnen met hechtingsproblemen. Vijf elementen kwamen overeen tussen de literatuur en de praktijk, en twee vragen verdere verkenning. Vanuit het onderzoek wordt aanbevolen in de praktijk vanuit een meer systemische benadering te gaan werken, daarnaast is vervolgonderzoek gewenst om de werkzame elementen verder te specificeren.

Voor- en achternaam	Roos van Mook
Naam instelling of eigen praktijk	Zelfstandig dramatherapeut werkend in opdracht van Maud van Oorschot, praktijk voor drama- en speltherapie
Functie	Dramatherapeut
E-mailadres	info@roosvanmook.nl
Naam onderzoeksbegeleider (inclusief titulatuur)	Dr. Evelien Joosten
Jouw cliëntengroep	Kind- en jeugd, en hun ouders
Specifieke werkzaamheden / hoofd- en neventaken	Ik geef individuele therapie aan kinderen en jeugdigen, en bied ouderbegeleiding in gesprekken met ouders.

OPEN UP
NEW **HAN_** UNIVERSITY
HORIZONS. OF APPLIED SCIENCES